

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421200376
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4421200376.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti P.: T., nar. XX. XX. XXXX, J., nar. XX. XX. XXXX, Y., nar. XX. XX. XXXX a I., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matka P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX a otec T. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., U. XX/XX, zastúpený Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 7. decembra 2021 č. k. 7P/3/2021-348 takto
J.

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí P.: T., nar. XX. XX. XXXX, J., nar. XX. XX. XXXX a Y., nar. XX. XX. XXXX výživným tak, že na T. v sume 150 eur mesačne, na J. 130 eur mesačne a na Y. v sume 110 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Súčasne rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov voči maloletým deťom vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 7P/3/2021. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1, 2 CMP, § 62 ods. 2 Zákona o rodine. Uviedol, že na súde prvej inštancie prebieha konanie o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletým deťom. V priebehu konania podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby bol otec zaviazaný na platenie výživného na maloletého T. v sume 250 eur mesačne, na maloletú J. v sume 250 eur mesačne a na maloletú Y. v sume 200 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí nežijú spolu od 31. 10. 2020, čomu predchádzali ich vzájomné citové odcudzenie, v dôsledku ktorého si ona našla priateľa a zo vzťahu s týmto priateľom jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť voči maloletej I. P., nar. XX. XX. XXXX. Poukázala na to, že je na rodičovskej dovolenke, nemá žiaden stály príjem, len 480 eur, ktorá suma pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na deti. Ďalej uviedla, že s otcom maloletých detí uzavreli mediačnú dohodu, že jej bude platiť na každé dieťa po 200 eur mesačne, čo bolo v máji 2019, ale zaplatil len raz. Uviedla tiež, že otec disponuje majetkom ako sú dva motocykle, ktoré nie sú zapísané na jeho meno a osobným motorovým vozidlom, ktoré tiež nemá na svojom mene, ale platí naň lízing už pár rokov a taktiež má dosť peňazí na dovolenky a právnik, ktorého si ona dovolíť nemôže, pretože platí všetky výdavky spojené s domácnosťou a s deťmi. Ďalej uviedla, že bola dohodnutá s otcom maloletých detí, že on bude splácať hypotéku, ktorá je 130 eur mesačne, ktorú zaplatil len párkrát a od mája tohto roku ju spláca len ona a tiež musela zaplatiť aj nedoplatok za elektrinu za minulý rok v sume 1 200 eur a tento rok 750 eur. Pokiaľ ide o výdavky na maloleté deti, uviedla, že na všetky platí poistenie mesačne

v sume 100 eur, stravu v škole a škôlke v sume 70 až 80 eur, školskú družinu v sume 10 eur a v škôlke školský poplatok 8 eur. V septembri za školopovinné deti mala výdavky na školské pomôcky v sume 100 eur na jedno dieťa. Okrem toho výdavky na stravu, oblečenie a občas lieky ju vyjdú približne mesačne na každé dieťa 200 eur. Maloleté deti chodia na alergológiu a maloletá J. s Y. navštevujú očnú ambulanciu. Zo spisového materiálu mal súd prvej inštancie preukázané, že matka poberá rodičovský príspevok vo výške 378,08 eura mesačne a rodinné prídavky na štyri maloleté deti vo výške 102 eur mesačne. Výdavky na každé maloleté dieťa činia okolo 200 eur mesačne na oblečenie, stravu, stravu v škole a škôlke v sume 70 až 80 eur mesačne na všetky tri deti, na školskú družinu 10 eur mesačne a školský poplatok za materskú školu 8 eur mesačne. Na začiatku školského roka pre školopovinné deti mala výdavky na školské pomôcky. Otec maloletých detí je konateľom a spoločníkom spoločnosti METALINOX SK s. r. o., Nové Zámky. Z účtovnej závierky ku dňu 31. 12. 2020 vyplýva, že vlastné imanie tejto spoločnosti sa oproti roku 2019 zvýšilo zo sumy 8 820 eur na 10 429 eur a spolu vlastné imanie a záväzky zo sumy 9 316 eur na 11 314 eur. Z uvedeného vyplýva, že majetok tejto spoločnosti, ktorej je otec maloletých detí jediným konateľom a spoločníkom vzrástol, napriek tomu, že prestal pracovať v zahraničí a pracuje len na Slovensku a je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti uznesenia. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Naliehavosť jeho vydania súd videl v tom, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, o deti sa stará osobne matka, ktorej vyživovacia povinnosť vzhľadom na vek detí je ešte vyvážená osobnou starostlivosťou o deti. Výživné v sumách 150 eur mesačne, 130 eur mesačne a 110 eur mesačne je určené len v nevyhnutnej miere, vzhľadom na schopnosti a možnosti rodičov v súčasnej dobe, ako aj zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého životné minimum na nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené neploleté dieťa činí od 01. 07. 2021 99,56 eura mesačne, ako aj s prihliadnutím na to, že nie sú ešte známe všetky osobné a majetkové pomery rodičov. Vo veci úpravy práv a povinností rodičov voči maloletým deťom súd vykoná ešte dokazovanie a bude skúmať všetky rozhodujúce skutočnosti pre rozhodnutie o výške výživného, preto otca zaviazal na platenie výživného tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti uznesenia súdu prvej inštancie, kým budú došetrené všetky osobné a majetkové pomery oboch rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletých detí.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci, ako aj nesprávne zistený skutočný stav veci. Namietal, že neodkladným opatrením môže súd podľa ust. § 366 CMP nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. V danom prípade mu súd prvej inštancie nariadil platiť výživné spolu vo výške 390 eur mesačne, pričom jeho príjem otca je vo výške 800 - 1 000 eur mesačne, aj to premenlivo. Takto určené výživné za žiadnych okolností nemožno považovať za výživné, ktoré je určené v nevyhnutnej miere. Navyše, súd nezohľadnil skutočnosť, že výživné platí dobrovoľne aj v súčasnosti vo výške 350 eur mesačne spolu, čo nepoprela ani matka maloletých detí, teda nebola splnená jedna zo základných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal len z čiastkových informácií týkajúcich sa majetkových pomerov oboch účastníkov, najmä nezohľadnil jeho reálne možnosti. Hoci si je vedomý toho, že pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, aj neodkladné opatrenie musí vychádzať z dokazovania, aj keď vykonaného v menšom rozsahu, ako je tomu v konaní vo veci samej. Práve z dôvodu, že dokazovanie v rámci konania o neodkladnom opatrení nie je robené komplexne, je súd oprávnený neodkladným opatrením zaviazat' len na platenie výživného v nevyhnutnej miere. V danom prípade, že dobrovoľne platené výživné vo vyššom rozsahu, ako je nevyhnutná miera. V danom prípade neboli nezdokladované žiadne špeciálne alebo zvýšené výdavky na maloleté deti, len bežné výdavky. Preto výživné dosahujúce 40% jeho príjmu nevyhnutnú mieru zjavne prevyšuje. Tiež uviedol, že obraty na účte spoločnosti patria spoločnosti, nie spoločníkovi, ktorý má nárok len na podiel na zisku, alebo na odmenu konateľa. Takéto príjmy však nemá a v konaní ani neboli preukázané. Súd tiež v rámci zisťovania majetkových pomerov matky vôbec nezisťoval, či a aké výživné poberá matka od otca svojho najmladšieho dieťaťa, mal. I., nar. XX. XX. XXXX, rovnako nezisťoval, či otec tohto dieťaťa prispieva matke aj na domácnosť. Mal za to, že napadnuté uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávne a nedostatočne zisteného skutkového stavu, výživné určené súdom prevyšuje nie len nevyhnutnú mieru, ale aj jeho možnosti otca a nariadenie neodkladného opatrenia vo výške spolu 390 eur mesačne, nie je dôvodné a ani nevyplýva z vykonaného dokazovania. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

3. Matka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca uviedla, že nesúhlasí s tvrdením, že príjem otca je 800 - 1 000 eur mesačne, žila s otcom v spoločnej domácnosti niekoľko rokov a bola zamestnankyňou v jeho spoločnosti, a vie, koľko si otec priznal a koľko nie. Výdavky otca sa za posledný mesiac znížili o cca 500 eur, pretože sa presťahoval z B. naspäť k jeho matke na L.. Potvrdila, že otec platí na maloleté deti výživné, avšak nie vždy v sume 350 eur a nie pravidelne. Ona je na rodičovskej dovolenke, poberá sumu 381 eur a rodinné prídavky 102 eur, nemá žiaden príjem ako otec detí a nieto ešte v takej výške. Tiež uviedla, že žiada neodkladným opatrením určiť výživné aj na mal. I. v sume 150 eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, keď považoval súhrnnú sumu výživného 390 eur na výživu troch maloletých detí za primeranú a opodstatnenú, pričom súčasne zo spisovej dokumentácie je zrejmé, že vyživovacia povinnosť zo strany otca nie je pravidelná a matka nemôže byť postavená do pozície čakateľky, či otec uhradí alebo neuhradí aspoň časť nákladov súvisiacich so starostlivosťou o maloleté deti.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevyklučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o neodkladnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv.

11. Zákonnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. V danom prípade, keďže súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, mal za to, že matka osvedčila nevyhnutnosť dočasnej a okamžitej úpravy povinnosti otca prispievať na výživu maloletých detí.

12. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že matka doručila súdu prvej inštancie v priebehu konania vo veci samej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého T. výživným vo výške 250 eur mesačne, maloletej J. výživným vo výške 250 eur mesačne a maloletej Y. výživným vo výške 200 eur mesačne. V podanom návrhu okrem iného dôvodila i tým, že je na rodičovskej dovolenke, nemá žiadny stály príjem, dostáva len 480 eur, predstavujúc rodinné prídavky a rodičovský príspevok. Otec sa v rámci mediácie zaviazal prispievať na výživu detí, každého z nich po 200 eur mesačne, avšak zaplatil len prvý mesiac, v máji 2019. Na základe trestného oznámenia jej v decembri 2020 vyplatil sumu 1 500 eur, odvtedy platí každý mesiac, ale nie sumu, na ktorú sa

zaviazal na mediácii. Otec v podanom vyjadrení k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že výživné na maloleté deti platí dobrovoľne, v súhrnnej výške 350 eur, teda má za to, že na maloletého T. platí výživné vo výške 130 eur, na maloletú J. výživné vo výške 120 eur a na maloletú Y. výživné vo výške 100 eur.

13. Odvolací súd, preskúmavajúc podané odvolanie otca proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie, dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že na nariadenie matkou požadovaného neodkladného opatrenia neboli splnené zákonné predpoklady, tak ako tieto vyplývajú z ustanovenia § 325 CSP v spojení s § 366 CMP. Už z obsahu matkou podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva konštatovanie matky, že otec platí každý mesiac výživné na tri maloleté deti pochádzajúce z manželstva (s výnimkou maloletej I.), pričom je zrejmé i to, že vyživovaciú povinnosť si plní vo výške 350 eur mesačne spoločne na tieto deti. Pokiaľ sa potom matka neodkladnou úpravou pomerov, za situácie, že sama konštatovala, že otec si vyživovaciú povinnosť plní, domáhala uloženia povinnosti otcovi platiť výživné na maloleté deti, takýto jej návrh nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodný. Rovnako, vychádzajúc z ustanovenia § 366 CSP, pojednávajúcom o tom, že neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, v kontexte toho, že otec prispieva na výživu 3 maloletých detí, vo vzťahu ku ktorým sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, výživným spolu vo výške 350 eur, je pre potreby rozhodovania o neodkladnej úprave pomerov potrebné konštatovať, že otec prispieva na výživu maloletých detí výživným, ktoré s ohľadom na doposiaľ zistené pomery strán sporu plne rešpektuje požiadavku nevyhnutnej miery výšky výživného. Z obsahu spisu nateraz vyplýva to, že príjem otca by mal predstavovať výšku 800 - 1 000 eur, matka poberá rodičovský príspevok spolu s rodinnými prídavkami vo výške 480 eur, pričom nie je zrejmé ani to, že by na starostlivosť o maloleté deti bolo potrebné vynakladať okrem bežných výdavkov, ďalšie výdavky mimoriadneho charakteru, ktoré by aktuálne mali vplyv na posúdenie výšky nevyhnutnej miery výživného. V kontexte uvedeného odvolací súd len pripomína, že je v nevyhnutnom záujme maloletých detí, aby otec naďalej pravidelne prispieval na ich výživu výživným, ktoré nateraz plní, a to až do doby, pokiaľ súd prvej inštancie o výške jeho vyživovacej povinnosti nerozhodne rozhodnutím vo veci samej.

14. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd, aplikujúc ustanovenie § 2 ods. 1 CMP s použitím ustanovenia § 388 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, majúc za to, že matka neosvedčila dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého Milana, J. a Y., keď túto vyživovaciú povinnosť si otec maloletých detí plní.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).